

Anul LXX

Arad 19 Ianuarie 1947

Nr. 4

BISERICALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Demian Tudor

ABONAMENTUL:
Pentru particulari pe an 6000 lei.

HRISTOS ÎNTEMEIAZĂ O COMUNITATE NOUĂ

Asociația creștină a tinerilor din toată lumea a ținut o săptămână a rugăciunii. Scopul asociației și al rugăciunilor este creșterea credinței în oameni, că pacea în lume se întemeiază pe iubirea față de aproapele.

Lumea are astăzi și un lung sir de întocmiri omenești pentru a lega pe oameni unii de alții cu gândul de a-i duce spre progres și spre o mai bună bună viață împreună. Cu un gând atât de mare, în chipul cel mai firesc sunt frumoase și întocmirile omenești. Tot în chip firesc ele se și aseamănă în toarte multe puncte. Se deosebesc însă în câteva puncte și atâtă de deajuns, ca între aceste deosebiri să se poată vări ascuțișul sabiei, ura, dușmania și lupta pe viață și pe moarte.

Poate din aceasta pricina, cele mai multe întocmiri omenești ne trimit la învățărurile lui Hristos Domnul și la viața celor dintâi creștini.

In adevăr, Hristos Mântuitorul a întemeiat o comunitate sfântă, care să cuprindă și să stinjească pe toți oamenii, toate limbile și popoarele, o comunitate puternică, pe care nici porțile iadului nu o vor bîrni (Matei 16, 18). Una din cerințele pentru intrare în comunitate este lepadarea dușmaniei. Intr'un sat al Samarinenilor n'au vrut să-l primească pe Iisus. Învățăcei Iacob și Ioan au zis: Doamne, voiești să zicem să se coboare foc din cer și să-i mistuiască, cum a facut și Ilie? Iisus i-a certat: Nu știi ai cărui duh sunteți. Fiul Omului n'a venit să piardă sufletele oamenilor, ci să le mărtuiasca (Luca 9, 52-56). O altă cerință este împlinirea poruncii celei nouă: Să va iubiți unui pe altul... După aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii mei (Ioan 13, 34-35).

Cu astfel de învățăuri a trimis pe apoliți la propovăduire, zicând: Datu-mi-să toată puterea în cer și pe pământ. Drept aceea mer-

gând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiu lui și al Sfântului Duh, învățându-le să păzească toate câte am poruncit vouă (Matei 28, 19-20).

Marea prefacere în oameni o săvârșește Duhul Sfânt, pe care cei cu gânduri luminoși nu-l pot primi, pentru că nu-l vad, nu-l cunosc, nu-l pot pipai (Ioan 14, 17) și Duhul nu se sălașuește în ei din cauza răului de care sunt stagăniți. Hristos Domnul a dat lumii asurarea, că toți căi vor lucra împreună cu Duhul Sfânt, nu vor fi lăsați orfani, caci Duhul Sfânt îi va învăța toate și le va aduce aminte toate câte ne-a spus Hristos Mântuitorul (Ioan 14, 18; 14, 26).

Viața celor dintâi creștini s'a întemeiat pe iubire și pe o desavârșită libertate (Fapte 2, 44-47).

Dar greutăți au fost și atunci. Nu toți s-au putut scutura de zgura gândurilor luminoși, nu toți lucrau împreună cu Duhul Sfânt. Întâmpinarea cu Anania și Satira (Faptele 5, 1-11) și singură ne dă să înțelegem, ce greutăți întâmpină pacea, iubirea și libertatea din pricina slăbindelor omenești. Anania și Satira și-au vândut țarina și au ascuns din preț, iar o parte au adus-o pentru saraci, spusand că e prețul întreg. Erau liberi să facă ce vor, să mintă însă era deținută Satana.

De atunci comunitatea întemeiată de Hristos Domnul a crescut lașindu-se din Ierusalim până la marginile pamantului (Faptele 1, 8). Dar câte predici și câte greutăți se pun și azi în calea iubirii, a pacii și a libertății creștine, din cauza, că nu suntem patroni de învățăturile Mantuitorului și de Duhul Sfânt.

Un mare învățat ne spune într-o carte a sa (Carrel: Omul ființă necunoscută) că în organismul fiecarui om se dă o luptă până în cea mai mică celulă a țesuturilor. El vorbește despre lupta materiei sănătoase cu bolile, pestele

tot despre luptă ce se poate vedea sub microscop. Cine și-ar putea închipui luptă nevăzută de microscop care se dă între bine și între rău în spiritul omului? Binele cu ajutorul Duhului Sfânt trebuie să cucerească celulă cu celulă toată făptura noastră. Dela om la om și cu ajutorul oamenilor luptă duhovnicească se întinde peste tot pământul, la toate limbile. Crește cum crește din sămânța mică a muștarului, înțai un fir de iarbă, apoi pomul mare, încât vin păsările cerului și se sălășuesc în ramurile lui. Se întinde dela celulă la celulă, dela om la om și dela popor la popor cum se întinde dospeala în aluatul de pâine (Matei 13, 31—33).

Sfântul apostol Pavel aseamănă pe singularicul și pe poporul conduși în întregime de Duhul Sfânt, cu starea de bărbat desăvârșit, ajuns la măsura deplinătății lui Hristos, care nu se mai lasă ca pruncii, purtat de vânturile învățăturilor amăgitoare, de vicleșuguri sau de unele tiri (Efeseni 4, 1—16).

Ca să ajungem măsura deplinității e trebuință înțai de vreme. Mântuitorul ne-a lăsat să învățăm și din întâmplările mari ale istoriei și din cele mărunte de toate zilele (Marcu 9, 1; Luca 13, 1—5). Împărăția lui Dumnezeu se aproape cu pași mari și grei ca războaiele, ca prăbușirile de împărății, sau cu pași mici ca miciile întâmplări de morți năpraznice, prin bucurii sau prin dureri.

Măsura deplinătății mai cere o gândire

temeinică și adâncă, prin care se răscolească toate forțele bune din lăuntrul nostru ca să alunge pe cele rele din noi. Aveți obiceiul și cum aveți obiceiul să citiți Sfânta Scriptură? Ea dă imbold și hrana gândirii noastre. Obișnuiți-vă să faceți asemănare între felul cum vedea cel din Vechiul Testament și cum cere Noul Testament să se infăptuiască înfrățirea dintre oameni. Cu acest obiceiu veți înțelege progresul, veți vedea creșterea pomului, dospirea aluatului, apropierea de măsura deplinătății.

Luat-ăți seama, că marii diplomați, factorii tratatelor de pace după acest crâncen război, în dorință lor de a infăptui o pace trănică, tot des se gândesc la Dumnezeu-Tatăl și la Hristos Mântuitorul, al căruia Duh va transforma lumea (William Temple).

În sfârșit, pentru ajungerea la măsura deplinătății e trebuință de rugăciunea, care să dea pomului sevă, să frământe aluatul; de rugăciunea care să-ți fie necesară, fără ea să nu-ți poți începe lucrul, să nu-ți vie somnul până n'ai făcut-o, oricât ar fi de scurtă, dar punând în ea toată inima. Deprindeți-vă în felul acesta cu rugăciunea pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfintelor lui Dumnezeu biserici, pentru unitatea de credință a tuturor. Prin rugăciune Duhul Sfânt lucrează în noi, ne curățește pe fiecare, ne împăcă pe unii cu alții și ne mantuiește pe toți.

F. C.

Mirajul biruinții

— „Dacă vei fi cuprins de gândul că tot ce ai rezut despre Dumnezeu este prostă, și că nu există Dumnezeu, să nu te tulburi. Așa pătește fiecare. Să nu crezi însă că necredința ta vine de acolo, că nu există Dumnezeu. Dacă nu mai crezi în Dumnezeul în care credeai mai înainte, asta însemnează că în credința ta era ceva greșit, și că trebuie să nizulești a-ți da seama mai bine de ceeace numești tu Dumnezeu“. — Acest îndemn rostit de Tolstoi în fața omului hărțuit de germenele îndoiești, este de o sinceritate tragică. Se impreună în el neliniștea de totdeauna a omului desrădăcinat și singur, cu zădărnicia căutărilor, căci spre ceeace îl îndeamnă el, a nizuit omul mereu, fără să găsească însă pace. A nizuit din fire. Credința nu se poate sprîjni pe minciuni și iluzii, — și cum în om există setea de a crede, setea asta să preschimbe și se preschimbă încă, în căutare a adevărului.

Dumnezeul de lemn, de piatră, sau de aur, Dumnezeul erou, Dumnezeul natură și chiar Dumnezeul spirit, sunt câteva popasuri înștrurate pe drumul acestel căutăril; câteva popasuri, și nu cele de pe urmă, căci drumul asta nu are sfârșit.

Dumnezeu nu poate fi numit. În conceptele gândirii omenești, El nu încapă, de aceea, cu cât voi niște mai mult, să îmi dau seama de ceeace numesc Dumnezeu, cu atât voi simți mai rece, mai mare și mai adânc golul din mine; și cu cât acest gol crește mai mult, cu atât căutarea se precipită, îmbracă forma unei neliniști efervescente, și izbucnește, nu arareori, în revoltă.

Pentru omul înăbușit de convenționalitate, artificii și minciună, revolta însemnează descătușare. În zguduirea el dărâmătoare de idoli, el se simte liber. Un simțământ de incredere și demnitate, îl înundă. Peste ruinele ordinel căzute, el proiectează imaginea ordinel noui, și adună puterile, și reințepe lupta — de data asta, — pentru împlinirea idealului. Neliniștea căutăril se îmbracă în eroic, iar peste golul rece al sufletului lui, el așterne o ultimă amăgire: mirajul biruinții.

El luptă, — luptând, jertfeste și prin asta acest om, pare a fi mare. Mare, dar nu și fericit. Nu-i fericit, pentru că nu-l creștin. Lupta lui e luptă condi-

țilorată. Puterea lui este mirajul biruinții, de aceea, când se spulberă acest miraj, el recade încolțit de scepticism în moartea negațiunii dezolvante.

„Gândurile mele, nu sunt gândurile voastre*. — Gândurile noastre, oricât ar fi de mari, cuprind prea puțin din gândurile lui „Dumnezeu, de aceea, ele nu pot fi felul final al vieții noastre. Sunt prea înguste, și-s prea pământesti, și a stârul în luptă pentru ele, însemnează a fi, sau orb, sau plin de tine însuți.

Marea primejdie a luptei susținute de mirajul biruinții, tocmai asta este: căderea în mândrie. Și nu-l singura. În sufletul unui astfel de luptător, când lupta e grea și-l va părea biruința peste puteri, se va furișa desnădejdea, se va stinge elanul, și compromisul se va întinde întunecându-l zarea.

Lupta poate fi dusă până la capăt numai de cel ce are certitudini de neclintit. Asemenea certitudini, nu nasc din speculații și vreri omenești; asemenea certitudini presupun ca temel, Adevărul înșușl. Adevărul e în om, fără să se confundă cu omul; adevărul e înșași Hristos în om, iar certitudinea sprințită pe El, este credința vie. Creștinul ca și purtător al lui Hristos, e și el luptător. Are și el de înălinț o misiune în lumea asta. Misiunea lui însă, trece dincolo de făgașul slabelor vrerii omenești; misiunea lui se încadrează în ordinea vrerilor lui Dumnezeu, de aceea, lupta lui e luptă necondiționată de biruinții exterioare. El nu se întrebă, dacă va birui sau nu, că dacă s'a dăruit sau nu s'a dăruit total luptei; și nici nu se înspălmăntă la gândul că va rămâne singur în furtună, căci pentru el ca om creștin, felul e lupta înșași. Să lupte! — atâtă poate omul și atâtă trebule să facă. Să lupte necondiționat; să lupte chiar dacă pentru asta, o lume întreagă îl ar socoti nebun. Să lupte. Biruința nu e în puterile sale ci într'ale lui Dumnezeu. Dar nici zadarnică nu poate să îl fie luptă, căci Adevărul ce-o susține, e mai presus ca biruința.

V. G.

Din pastoralele de Crăciun

Din pastorală P. S. VENIAMIN, al Caransebeșului.

Niciodată lumea creștină n'a așteptat cu mai multă ardoare sufletească acest praznic, ca să se coboare prin Nașterea Domnului pacea din nou în inimile oamenilor doritoare de pace și liniște. Tot mai mulți ochi privesc spre steaua care-i duce la picioarele Pruncului din Vifleem, tot mai mulți magi, învățăți, care au văzut de sărtăciunea lumii acesteia, și îndreaptă privirea spre Peștera, dătătoare de credință și nădejde, deoarece toată învățatura și bunurile pământesti nu le-au mulțumit trebuințele lor sufletești. S'a

convins că fericirea și mulțumirea nu se poate ajunge numai prin mijloace materiale, că fără Dumnezeu nu se poate trăi, că dela El vine „toată darea cea bună și tot darul cel desăvârșit”, că numai Hristos Domnul, Stăpânul vieții, ne poate da „pâinea vieții” și „apa cea vie”, care se face isvor de viață veșnică. Către El își îndreaptă nădejdea mântuirei învățății și neînvățății, bogății și săracii, lucrătorii de orice fel, tineri și bătrâni deopotrivă. Dela El căresc bolnavii și năpăstuiții tămăduire, dela El așteaptă țărani binecuvântarea holdelor, dela El așteaptă cu toții, mulțitorii cu bratele ori cu mintea, liniștea și fericirea, înseinarea cugetelor întunecate, întărirea credinței și nădejdei, dela El imploră atâtea inimi nemângăiate de perderea celor dragi ai lor, atâția orfani și văduve îndoljate, balsamul tămăduitor, căci numai El este „doctorul trupurilor și al sufletelor”, căci „nu este alt nume sub soare în care să ne mantuim decât Iisus Hristos”.

Mântuitorul azi ca totdeauna este singurul luman de mântuire pentru toți cei ce aleargă la El cu încredere și iubire. El întinde mână celor ce, ca odinioară Sf. Ap. Petru, sunt slabii în credință, și-i mantue în mijlocul valurilor păcatelor pe marea vieții. Chemare lui de odinioară: „Veniti la Mine toți cei osteniți și împovărați și eu vă voi odihni pe voi” (Mat. 11, 28) e mereu actuală și trebuie urmată de toți cei ce voesc să-și mantuască sufletul din focul cel veșnic.

Mântuitorul Hristos a venit în lume să întemeieze Impărația lui Dumnezeu pe pământ pentru venirea căreia ne rugăm zilnic în rugăciunea „Tatăl nostru”. Această Impărație nu se va putea înfăptui până nu se va restabili legătura fiască între Dumnezeu și om, ruptă prin păcat până nu se va sălășlui în suflete „pacea lui Hristos” cu toate darurile Sale mântuitoare. Impărația lui Dumnezeu nu e nici mâncare nici beutură, ci viață în Duh, viață după voia cea sfântă a lui Dumnezeu. Impărația lui Dumnezeu nu se va putea cobori în lume decât numai prin oameni noui, renăscuți în Duh, prin creștini adevărați cu vorba și cu fapta, cari ascultă de porunca Mântuitorului: „Căutați mai întâi impărația lui Dumnezeu și dreptatea Lui, și toate celelalte se vor adauge vouă” (Mat. 6, 33)...

— Părinți, cari aveți cu ce să vă hrăniți copiii, gândiți-vă la copiii altora cari rămân flămânzi pentru că n'a căzut ploaie la vreme!

— Gândiți-vă că ați indură voi, ce indură cei din regiunile băntuite de secetă. Ce ați sărăcați dela cei care au fost cruceați!

Despre ce să predicăm?

Duminica leprosilor: DESPRE RECUNOSCINȚĂ.

Sfânta Scriptură spune despre iubirea și supunerea lui David față de regele Saul. David a adus biruință asupra Filistenilor prin învingerea lui Goliat. Lui Saul îi cînta din harfă ca să-l înștească. Dar Saul era stăpânit de un duh rău, care-l îndemna să piardă pe David. Căutându-l să-l omoare, într-o noapte a dormit Saul fără să știe într-o pesteră cu David, iar acesta a tăiat o parte din haina lui Saul. Dimpineață a plâns Saul, zicînd: mai drept ești tu decât mine, că tu mi-ai dat mie bune, iar eu îți-am răsplătit rele (1 Regi 24, 18). Într-o clipă de seninătate a recunoscut și Saul că a răsplătit cu rău cele bune și căința lui ne învață, că orice binefacere, dela mai mici sau dela mai mari trebuie să deștepte în noi recunoștință.

Așa ne învață și Hristos Mântuitorul, întrebând: *Nu s'au găsit să se infoarcă să dea slavă lui Dumnezeu decât aceșia de alt neam?* (Luca 17, 18). El trebuia să găsească în ei dragoste față de Dumnezeu, care este izvorul tuturor bunăților. El ar fi trebuit să găsească în sufletele lor mulțumirea pentru marea binefacere că s'au curățit de lepră. Aceasta este recunoștință: să ne aducem aminte cu drag și cu mulțumire de binefacerile pe care le-am primit.

Despre sfântul ierarh Nicolae s'a scris că își dădea silință să facă bine fără să-l știe cineva. Într-o noapte a aruncat o pungă de bani pe fețea unui om scăpat. Omul nu știa cine îl a dăruit banii, dar se ruga pentru binefăcătorul său. Binefăcătorul adevărat nu are trebuință de recunoștință celora pe care îi-a ajutat, dar e în firea noastră să fim recunoscători. Ar fi stricată firea în noi, dacă n'am ști să fim mulțumitori față de cei care ne-au făcut un bine.

Recunoștința întărește legăturile de iubire dintre oameni. Un țigănuș trecea în fiecare zi pe la casa comerciantului din sat și întreba: aveți ceva de lucru? Dar era prea mic să poată lucra și negustorul îl trimetea să se joace cu fiul său care abia atunci învața să umble. Înainte de plecare țigănușul primea o felie de pâine cu unt. Într-o seară de vară se făcu lumină peste sat; ardea casa negustorului. Toată lumea grăbea să dea o mână de ajutor. S'a ivit și țigănușul și alerga în toate colțurile curții, unde-i Petrică, unde-i Petrică? Petrică era fiul negustorului și rămăsesese în pat în casa aprinsă. Țigănușul s'a repezit și peste găteva clipe a ieșit prin fum și prin flăcări, dar aducea pe Petrică în brațe. Negustorul i-a cuprins pe amândoi, i-a sărutat și i-a

înfrățit pentru totdeauna, căci a înfiat pe țigănuș. O binefacere aduce pe alta, o recunoștință altă recunoștință și oamenii se înfrățesc.

Câtă recunoștință li-se cuvine de exemplu invățătorilor noștri! Un profesor dela cea mai înaltă școală, în fiecare vară venea la părintii săi și cel dintâi drum îl făcea la invățătorul bătrân din sat: îi sărută mâna, apoi obrajii. Domnule profesor, zicea bătrânul, nu-mi mai sărută mâna, că dumneata ești profesor universitar și eu nici n-am văzut universitatea. Profesorul însă i-a spus: Nici mama n'a umblat la școală, dar îi sărută mâna, căci mi-a dat viață, m'a crescut și m'a ferit în copilăria mea și de apă și de foc. Dumneata mi-ai dat cea dintâi lumină și noi, profesorii universitari, nu știm să punem atâtă dragoste în lectiile noastre, câtă ai pus dumneata când ne-ai învățat. Noi răsfoim cărți și biblioteci, călătorim, ca să știm învață pe studenți. Dumneata îi-ai deschis înimă și cu inima ne ai învățat. Mama mi-a rămas mamă și invățătorul meu mi-e și azi invățător, că tare aș vrea să iubesc pe studenți, cum ne iubeai dumneata pe noi când eram mici. Sătenii adunați în jurul lor, fără să-si dea seamă, erau ca într-o școală a recunoștinței și într-o jumătate de oră învațau mai mult decât alții în toți anii lor de scoală.

Cei cari nu știu să fie recunoscători pentru binefacerile primite, sunt ca bolnavii cari s'au curățit de lepră din afară, dar le-a rămas o lepră urită pe inimă, în sânge și în suflet. De aceea nu e mirare, că se scârbesc oamenii de ei. Primarul unui oraș s'a dus să vadă pe neputincioșii din casa săracilor. Acolo a găsit o bătrâncă, al cărui fiu era bine înstărit. Celealte femei spuneau, că fiul nu vine nici măcar să vadă pe mama sa, nu-i dă nici o haină, nu-i aduce mâncare mai bună nici la sărbătorile mari, atâtă doar, că plătește de mare silă taxa de întreținere. Bătrâna tăcea și plângea. Primarul s'a turburat și a zis: chiamă! În judecată. Bătrâna însă a răspuns: Mai bine să mor de foame, decât să duc pe fiuțul meu la lege. Primarul însă a adus acolo, aproape cu sila pe fiul și pe nora bătrânei și i-a mustrat: Maica voastră s'a trudit de te-a crescut, te-a dat la o meserie bună, iar azi vă iubeste, de nu vrea să vă chemă în judecată. De ar fi fost așa de fără suflet ca voi, îi-ar fi sucit gâtul când ai fost de trei zile. Dacă nu vă temeți de Dumnezeu, fie-vă rușine de neputincioșii aceștia din casa săracilor.

Izvorul tuturor binefacerilor, atotputernicul și milostivul Dumnezeu, n'are trebuință de mulțumirile, de recunoștință sau de rugăciunile noastre. Slava lui cea nemărginită nu poate să crească prin recunoștința noastră, dar nu poate fi nici împuținată prin nerecunoștința noastră. Singuri

noi avem trebuință de rugăciunea, de mulțumirea, de recunoștința pe care o aducem lui Dumnezeu. Cu recunoștința față de Dumnezeu sufletul nostru se hrănestă, crește, se întăreste și se înfrumusețează. Fără ea sufletul trăiește de trăit, fiindcă i nemuritor, dar se insălbăticește. Cine nu știe să facă rugăciune de mulțumire lui Dumnezeu pentru viață și sănătate, pentru minte și putere, pentru atâta daruri văzute și nevăzute, cum ar ști să fie recunoscător față de părinți, de învățători, față de prieteni și vecini și peste tot față de atâtia binefăcători cunoscuți și necunoscuți. Unul ca acesta rupe lanțul de iubire dintre oameni, se smulge dintre frați, căci cine nu vrea să fie fiu al Tatălui ceresc, nu va fi nici frate cu aproapele său.

Obișnuiți-vă să mulțumiți cu toată iubirea și pentru lucrurile mărunte: pentru un creion împrumutat, pentru un psahar de apă, pentru că ti-a ridicat cineva de jos batista scăpată. Mulțumiți cu toată dragostea și celor mai mari și celor de o vârstă, dar și celor mai mici. Aci e piatra de încercare. Sunt unii cari față de cei mari se lingănesc, iar pe cei mici și batjocuresc și când le fac vreun bine. Unii ca aceștia sunt mai răi decât nerecunoscătorii, fiindcă sunt stăpâniți de un duh rău, ca Saul. Fiți recunoscători față de învățătorii cari v'au învățat, mai ales față de părinți să nu faceteze recunoștință. Să nu fie zi fără rugăciune de mulțumire pentru binefacerile primite dela Dumnezeu. Faceți din recunoștință un lanț de iubire dela om la om, dela popor la popor și dela om la Dumnezeu.

* * *

In Dumineca lui Zaheu: DESPRE BOGĂȚIA NEDREAPĂTĂ.

In toate timpurile au fost unii cari s-au imbogățit prin călcarea legilor. Războaiele au scos la iveală mai mulți, de s'a făcut o plagă, ca boala ucigătoare din pricina murdăriei. In toate țările și au dat legiuitorii silință să pună zăgaz imbogățirii nelegiuuite. S'a făcut legi aspre, dintre cari unele cuprindeau pedepse grele, până la pedeapsa cu moartea. Sunt și țări în cari toate legile erau făcute cu uși de scăpare pentru vinovați. Față de feluritele legi, sfânta Evanghelie cuprinde, ca într'un articol de lege, următoarele cuvinte ale unui imbogățit: *Iar Zaheu stănd, a zis către Domnul: Iată, jumătate din avuția mea, Doamne, o dau săracilor și de am săpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit* (Luca 19, 8).

Zaheu era imbogățit prin neleguiurile sale ca mai mărele vameșilor. Mai era urit de popor și pentru faptul, că evreu fiind, a primit slujba de mai mare ai vameșilor dela Romanii pagâni.

Se vede însă că nici el nu era împăcat cu conștiința. Prea mare bogăție adunată cum a adunat-o el, nu te lasă să dormi bine. Despre lăsat a primit ceva știri, că e făcător de minuni, că predică. Se frâmânta cu gândul: oare n'ar putea Iisus să facă minunea de a-l liniști și pe el, împăcându-l cu conștiință? A mărtă să-l vadă, iar când Iisus l-a săgrătit, s'a grăbit să-l primească. Acasă turburarea i s'a făcut desăvârșită stând în fața făcătorului de minuni. Dar și minunea să întâmplat: jumătate din avuție ca jertfă de mulțumire o dă săracilor, iar ceeață va fi pentru despăgubiri. De față cu Iisus Hristos a înțeles și Zaheu, că milostenia, oricât ar fi de mare, nu poate să-i aducă liniste în conștiință și simțea, că jertfa nici nu e bine primită, cătă vreme mai dăinuște nedreptatea și că păcatul nu poate fi iertat, până nu întoarce bunurile luate pe nedrept dela alții. E de înțeles, că Zaheu știa pe mulți pe cari i-a nedreptățit și acestora vrea să le întoarcă împătrit.

In Vechiul Testament găsim două legi la cari se gădea Zaheu. Una mai veche și care era pentru furtul obișnuit: De va fura cineva un bou, sau o oaie și le va junghia, sau le va vinde, să plătească cinci boi pentru un bou și patru oi pentru oaie (Iesirea 22, 1). Altă lege mai târzie și care i se părea că a fost călcată de el sună așa: Dacă un bărbat sau o femeie va face vreun păcat față de un om și prin aceasta va păcătui împotriva Domnului și va fi vinovat sufletul acela, să și mărturisească păcatul ce a făcut și să întoarcă deplin aceea prin ce a păcatuit și să mai adsoge la aceea a cincea parte și să dea aceluia, față de care a păcatuit (Numeri 5, 6-7). Să și fi adus oare Zaheu aminte de frumoasa întâmplare a prorocului Samuil? După ce Samuil a uns rege pe Saul, a chemat tot poporul în Gala, ca să arate și regelui cum a păstorit el poporul și a zis Samuil: Iată-mă, mărturisiti asupra mea înaintea Domnului și a unsului lui, de am luat cuiva bou, de am luat cuiva asinul, de am obijduit pe cineva și de am strâmtorat pe cineva, de am luat mită dela cineva și am închis ochii la judecata lui și vă voiu despăgubi. Tot poporul a mărturisit într'un glas, că prorocul Samuil era cu mâini curate, că nu le-a făcut strâmbătate, nici asuprire și că n'a luat dela nimeni nimic (1 Regi 12, 3-4).

Care imbogățit peste fire ar putea să stea, ca Samuil, în fața lui Dumnezeu, a regelui și a poporului, spre a-și cere judecata? Știm că omul hnic și cumpătat poate să și câștige din truda sa cele de trebuință pentru traiul vieții. Poate să agonisească și pentru fiili săi, ca să le lase o oarecare moștenire. Avuții mari, cu palate, cu

moșii făinse, cu mari comori de scule de aur și de pietre scumpe nu poate agonisi pe cale dreaptă. Pentru avuțile peste fire de mari, pe lângă o mostenire dreaptă, pe lângă un cumpăt și o săr-guință trebuie să mai fie ceva și nelegiuțit: furt dela singuratici sau din averile obștești, strâmbătate la socoteli, nelegiuirea de a scade din plata lucrătorilor și alte năpăstuirii.

Cum se poartă lumea față de bogățiile nedrepte? Scrie într-o carte în formă de povestire despre un lucrător, care din sărac ce era, prin tot felul de apucături, în timpul întâiului războiu a toată lumea, s'a imbogățit. Lua din plata lucrătorilor, însela statul pentru a cărui armată lucra. Îndată după războiu și-a pus candidatura de deputat. Pe unii și momea cu salarii mai bune, pe alții și cumpăra cu bani, iar pe alții și speria cu puterea sa cea mare. Poporul l-a ales deputat, iar el s'a folosit de prilejul acesta să scoată legi, cu ajutorul căror să poată năpăstui lucrătorii și el să se imbogătească tot mai mult. Alegătorii știau foarte bine că bogăția deputatului lor n'a fost adunată pe cale cinstită, dar îl ascultau ca vrăjiți de bogăția cea mare.

Căți Zhei de aceștia cunosc toate țările cari au fost tărite în cele două mari război. În fața celor mai mulți imbogăți oamenii închid ochii. Averile mari făcute prin nelegiuiri în toate țările au putere fermecătoare: de strălucirea averilor nu mai vezi fărădelegile imbogățitului. Imbogățitul însuși îți pare tot mai frumos, mai învățat, mai înțelept și mai ales tot mai puternic.

Alții cer ca toți cei imbogăți peste măsura firească și prin strâmbătate, să fie pedepsiți cu toată asprimea, chiar și cu moartea. Într-o țară din Apusul Europei un deputat a umblat printre cei cari l-au ales și în vorbirile ținute, tună și fulgeră împotriva celor imbogăți prin strâmbătate și spunea: Vom duce în judecată, vom pedepsi, vom spânzura pe toți cari au făcut avuții din truda și din sudorile voastre. Atunci din multime l-a întrebat cineva: Dar mașinile dumneatale, dar bogăția dumneatale din ce s'a făcut? Urmarea a fost că nenorocitul din multime n'a mai ajuns acasă niciodată.

In unele țări s-au și întocmit legi aspre pentru pedepsirea celor imbogăți din năpăstuirii. Cățiva imbogăți mai mărunți au și fost pedepsiți. Cei mari însă s-au știut strecura printre articolele legii.

Față de cei cari închid ochii ca vrăjiți de strălucirea averilor nedrepte, față de cei cari cer pedepsirea aspră a celor cu avuții nedrepte și față de legile printre cari se pot strecura marii năpăstuatorii, sfânta Evanghelie ne dă legea întocmită de un imbogățit, de Zaheu, mai marele

vameșilor. Legea aceasta cere, ca imbogățitii prin strâmbătate să stea, ca Zaheu, în fața lui Hristos Domnul și în fața poporului, să-și mărturisească nelegiuirile, să despăgubească pe cei năpăstuiți și să aducă jertfă de mulțumire dând pentru cei săraci.

Cu fiecare avuție nedreaptă sărăceaște un număr oarecare de nedreptăți. Pe fiecare participă din avere strâmbă sunt lacrimile și sudoarele celor obijduiți. Pe cât e de sfântă lacrima și sudoarea săracului, pe atâtă e de greu blestemul ce se pune cu sudoarea și cu lacrima în pereții palatelor, în glia moșiei făinse, în jînîtele lărgite, pe aurul eclipitor și pe fiecare bucată ce o duce năpăstuitarul la gură. Blestemul strigă la cer ca săngele lui Avel.

Dumnezeu însă, care n'a vrut nici moartea lui Cain, nu vrea moartea păcătosului, nu vrea nici moartea celor cu bogății nedrepte. Hristos Domnul, care a trecut prin Ierihon și a adus mântuire lui Zaheu, cu grelele încercări ale războaielor și ale svârcolirilor de după războaie, trece prin fiecare oraș și sat, ca să dea prilej tuturor Zahelilor să-și aleagă mântuirea ca Zaheu.

Informații

■ In editura Frățiri misionare „Propovăduirea Sfintei Cruci” din Arad a apărut de curând cel de al patrulea număr din „Biblioteca Școalei de Dumineacă”. Este piesă religioasă Hazail scrisă de Monahia Irina Lecca după nuvela lui J. Lemaitre: „Voyage du petit Hazail”. Scrisă cu mult sentiment religios, piesa ne înfățișează în cele două acte ale sale convertirea la creștinism a unei familii, sub influența binefăcătoare a purtării unui copil și a ultimilor întâmplări din viața pământească a Fiului lui Dumnezeu. În desfășorarea acțiunii sale, de altfel cât se poate de bine aleasă, piesa actualizează mai multe episoade din viața Măntuitorului, cari prin felul cum sunt redate te mișcă și te cuceresc. Piesa în general e foarte potrivită pentru întrunirile Școalei de Dumineacă, pentru care fapt o recomandăm fraților preoți. Se poate comanda dela Editura Frăției de pe lângă Sf. Episcopie din Arad.

■ † Preotul Petru Partenie, fostul președinte al Asociației generale a Clerului ortodox din România, a trecut la cele veșnice înainte cu câteva săptămâni.

Dumnezeu să-l odihnească!

■ † Aurelia Maci născ. Cosma, soția preotului Dimitrie Maci din Căpruța, a înceat din

vieată în ziua de 27 Decembrie 1946, în vîrstă de 63 ani. Înmormântarea regretei dispărute a avut loc în ziua de 29 Decembrie 1946, fiind petrecută la locul de veci de către familiile preoților din jur și un mare număr de credincioși. Cuvântări funebrale au rostit preoții Câmpeanu din Bârzava și Neagota din Monorăștia. Corurile din Mocioni și Căpruța au dat răspunsurile funebrale.

Impărtășind durerea soțului și a familiei, rugăm pe Atotmilostivul Dumnezeu să-i facă odihnă veșnică în împărăția Sa.

Nr. 75/1947

Concurse

Se publică concurs *prin alegere, cu termen de 30 zile* pentru îndeplinirea parohiei Pădureni, protopopiatul Chișineu Criș.

VENITE

1. Sesiunea parohială, 32 jug. cad., via și două cânepiști.
2. Locuință în casa parohială, cu folosința supra edificatelor și a grădinii.
3. Biroul și stolele legale.
4. Salarul dela Stat.

Parohia este de *clasa primă*.

Preotul ales va plăti din al său toate impozitele după beneficiul său preoțesc.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare (Certificatul dela Școala medie, absolvitorul teologic și diploma de Capacitate preotească pentru parohii de clasa primă), adresate către Consiliul parohial din Pădureni, se vor înainta Consiliului eparhial din Arad.

Cei admisi la concurs de către Consiliul eparhial, cu prealabilă învoie a protopopului tractual, se vor prezenta la St. Biserică din Pădureni, pentru a servi, cuvânta și cântă.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 9 Ianuarie 1947.

† ANDREI,
1-3 Episcop.

Traian Cibian,
Cons. ref. eparhial.

Nr. 76/1947.

Se publică concurs *din oficiu, prin numire, pe termen de 30 zile* pentru îndeplinirea parohiei Cuied, protopopiatul Buteni.

Venite

1. Sesiunea parohială de 32 jug. cad.
2. Folosința casei parohiale.
3. Stolele și birul legal.
4. Salarul dela Stat.

Parohia este de *clasa două*.

Preotul numit va plăti din al său toate impozitele după, beneficiul preoțesc.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare, cu un scurt memoriu despre activitatea și datele personale, se vor înainta Consiliului Eparhial din Arad.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 9 Ianuarie 1947.

† ANDREI,
1-3 Episcop.

Traian Cibian
cons. ref. eparhial.

Nr. 77/1947.

Se publică concurs pentru îndeplinirea parohiei Mișca II, protopopiatul Chișineu Criș, *prin alegere, cu termen de 30 zile*.

VENITE

1. Sesiunea parohială de 32 jug. cad.
2. Stolele și birul legal.
3. Salarul dela Stat.

Parohia este de *clasa primă*.

Preotul ales va plăti din al său toate impozitele după beneficiul preoțesc.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare (Certificatul dela școala medie, absolvitorul teologic și diploma de Capacitate preotească pentru parohii de clasa primă), adresate către Consiliul parohial din Mișca, se vor înainta Ven. Consiliu Eparhial.

Cei admisi la concurs se vor prezenta în sf. biserică, cu prealabilă învoie a protopopului tractului, după primirea aprobării de candidare din partea Consiliului eparhial, pentru a servi, cuvânta, cântă și a face cunoștința credincioșilor.

Arad, din ședința Consiliului eparhial, ținută la 9 Ianuarie 1947.

† ANDREI,
1-3 Episcop.

Traian Cibian,
cons. ref. eparhial.

Nr. 80/1947.

Se publică concurs, *prin numire, cu termen de 15 zile* pentru îndeplinirea parohiilor:

1. Arad - Ciala, protopopiatul Arad, cu salarul dela Stat și stolele legale.

2. Arad VIII, cu salar dela Stat.

Parohiile sunt de clasa I urbană.

Cererile de concurs se vor înainta Consiliului eparhial din Arad.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 9 Ianuarie 1947.

† ANDREI,
1-2 Episcop.

Traian Cibian
consilier referent eparhial.

Nr. 79/1947.

Pentru îndeplinirea parohiei Bodrogul-Nou, protopopiatul Pecica, se publică concurs *din oficiu, prin numire, pe termen de 30 zile*.

VENITE:

1. Sesiunea parohială, 16 iug., pământ arabil
2. Folosința căsei și a grădinei parohiale.
3. Stolele legale.
4. Salarul dela Stat.

Parohia este de *clasa primă*.

Preotul numit va plăti din al său toate impozitele după beneficiul preoțesc.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare, împreună cu un scurt memoriu despre activitate și datele personale, se vor înainta Consiliului eparhial din Arad.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 9 Ianuarie 1947.

† ANDREI,

1.3 Episcop,

Traian Cibian
cons. ref. eparhial.

Nr. 60/1947.

Comunicate

Tuturor protopopilor.

Valabilitatea carnetelor de călătorie pe C.F.R. s'a prelungit până la 31 Ianuarie 1947. Pentru anul viitor 1947, deci numai pe un an, se eliberează carnete noi, călătoriile fiind limitate la 12 pe an.

C. Preoți și cântăreții bisericești salariați de Stat, vor înainta prin Oficiile protopopești, câte 2 fotografii, format mic, pentru fiecare persoană și recipisa de plata taxei (cl. I. 12.000 lei, cl. II 9000 lei și cl. III 6000 lei).

Pe dosul fotografiei se va scrie *legibil* numele și localitatea persoanei, iar pe față semnătura.

Instrucțiile pentru emiterea carnetelor le-am primit numai acum și cum Onor. Minister cere să le trimitem pe toate deodată, C. Preoți vor trimite Oficiilor protopopești fotografurile și recipisele până la data de 31 Ianuarie a. c. iar P.C. protopopi le vor trimite cu tablou alfabetic, până la 5 Februarie a. c.

Taxele carnetelor s'au majorat la sumele din acest comunicat, deci taxele comunicate protopopilor nu mai corepond.

Arad la 14 Ianuarie 1947.

† ANDREI,

Episcop.

Traian Cibian,

cons. ref. eparhial.

Nr. 82/1947.

Aducem la cunoștință C. Preoți că părintele misionar Dr. Toma Gherasimescu a depus la Sf. Episcopie 250 exemplare din „Biblioteca Școalei de Duminecă” Nr. 2 pentru a fi distribuite bibliotecilor parohiale din Eparhie.

Tipografia Diecezană Arad, înreg. Cam. Ind. și Com. Nr. 4246/1931.

Nr. 1 din această bibliotecă P. C. Sa-l-a trimis prin poștă fiecărei parohii.

Aceste două exemplare sunt gratuite și vor fi trecute și catalogate între cărțile bibliotecilor parohiale.

Credincioșii și membrii „Școalelor de Duminecă” care doresc să aibă aceste broșuri (Nr. 1 și Nr. 2) din „Biblioteca Școalei de Duminecă” le vor primi dela Librăria Dieceană cu prețul de 2500 respective 3000 lei exemplarul.

Conținutul lor cuprinde material prețios pentru programul săptămânal al Școalei de Duminecă.

Arad, la 13 Ianuarie 1947.

† ANDREI,
Episcop,

Ic. Stavr. Calus Turicu
cons. ref. eparhial.

Nr. 4798-1946.

C. Preoți sunt invitați a aduce la cunoștință solicitantilor de dispense pentru divorț, că cu începere dela 1 Ianuarie 1947, vor avea de plătit pentru imprimate suma de lei 20.000 (douăzeci mii), din cari 15.000 lei se va administra Cassierii Consiliului Eparhial din Arad, iar suma de lei 5000 va rămâne Oficiului protopopești. Deodată cu întocmirea actelor se va administra și suma respectivă.

Arad, la 81 Decembrie 1946.

Consiliul eparhial

Declaratiile, pentru impunerea cu impozitul echivalent, se vor înainta Administrației Finanțare până la 31 Ianuarie a. c.

Declaratiile vor fi timbrate cu Lei 200 (Douăsute).

Arad la 15 Ianuarie 1947.

Consiliul Eparhial

A apărut!

A apărut!

Pr. GHEORGHE LIȚIU
Români arădani
în frământările anilor 1849-50

cu o prefacță de

Dr. Gh. Ciuhandu

Membru de onoare al Academiei Române

Răspândiți revista religioasă

„Calea Mântuirii”